

zakaj ustvarjamo normalnost preobčutljivih posameznikov?

Kadar gre za nas same, recimo za željo po izgubi kilogramov, prenehanje kajenja, pitja ali prenajedanja, odnose ali drugo obsedenost z užitki, smo v dokaj jasnem položaju. Sami smo odgovorni za rezultate in sklepe, ki si jih zadamo kot cilje. Ko se v enačbo želja in ciljev vpletejo še stremljenja drugih, nič več nismo zgolj sami tisti, ki se lahko upremo »grizljaju opojne čokolade z ingverjevo kremo«.

Piše: DR. LUCIJA MULEJ *

Če si dva posameznika v podjetju želita napredovati na isti položaj, je njun uspeh odvisen od številnih dejavnikov. Sposobnost zagotovo ni prva in odločilna. Včasih je servilnost ali diplomacija bolj iskana vrtilna, saj je pretirana iskrenost neželena, višja sposobnost pa ogroža povprečne. Če ne drugega, ljudi izzove iz območja znanega udobja, ki tako prijetno uspava.

In ko se posamezniki spotikajo po poti nečesa, kar jim čas in kraj velita kot pot uspeha, iščejo. Iščejo oporo in vizijo zunaj sebe. Ker smo družba »podaljškov«, v kateri le redkokdo stoji na svojih nogah (lastnih prispevkov, brez staršev in kroga pomembnih drugih) in v kateri se vse več ljudi počuti bolje v skupini, na koncu niti ni več pomembno, proti kateremu cilju hitimo. Važno, da je ta pravičen za večino, za katero je sinonim za poštenost »prava mera« umskega, duševnega in telesnega udobja. Tu industrija namernih prevar deluje kot lepilo za vse tiste, ki jim uspeva v dejavnosti, ki ji lahko rečemo tudi duhovna mafija. Cveti v vseh sferah samopomoči, samoraziskovanja in podobnih svetov drugačnih zaznav. Temelji pa na želji po udobju ali eni od oblik lenobe.

Lenoba je disciplina

Vsako delovanje, ki ga redno izvajamo, poimenujemo kot navado ali disciplino. Odvisno od konteksta in rabe, ki je v modi. Seveda imamo dobre, učinkovite in gradilne navade, kot so pošteno delo, čistoča, higiena, zmernost in tako naprej. Navade oblikujejo naš značaj, ta pa odločitve in kasnejšo usodo.

Prav tako smo lahko polni navad zmede: neredno delo, samopašnost, preganjanje dolgčasa z odvisnostmi, kot so videoigre, kajenje marihuane, snifanje kokaina in druga vedenja, ki vodijo do bremen, ki se preložijo na tuje hrbte – na starše, šole, institucije in družbo na splošno, ki zaradi lenobe posameznikov izumlja nove sisteme in rešitve. Zato lahko sklenemo, da je lenoba posebna oblika discipline: ogromno ljudi vsak dan redno vadi; lenari tako umsko, storilnostno, delovno kot splošno družbeno pasivno.

Da je danes modno biti »anksiozen«, tesnoben, občutljiv in nerazpoložen, ni presenetljivo. Ravno na takšnih kamnitih nerodovitnih tleh lahko uspevajo semena *industrije hotenih prevar*, ki gradi na diagnozi populacije, imenovani *lenoba lenobis*. Seveda ni vsak, ki je v duševni tiski, len in razvjen posameznik.

A normalnost, ki se ustvarja zadnja leta, je normalnost preobčutljivih posameznikov, ki ne zmorejo predelati osnovnih minimalnih negativnih odzivov okolja. Zato v takšnih okoliščinah raste duhovna mafija, ki temelji na duševni lenobi in želji po samoprevarah: resnica je težka, zato besede, zavite v bombone prijetne iluzije, medijo in uspravajo. Poleg izmišljene diagnoze zgoraj lahko dodamo trend, ki je dokazan: patološki narcisizem, ki ne vzdrži običajnih ovir življenja, je posledica helikopterskih staršev s helikoptersko družbo vred. In še več, pogosto prav ti posamezniki, ki izrecno negujejo in ščitijo sebe, samopašno opazujejo lastne odseve v okolici (socialni mediji) ali medijih (če so javne osebe) in prav nič

prostora in sočutja jim ne ostane za soljudi. Pozorno jih opazujte in vzorec boste hitro prepoznali.

V sočutje, ki ga zamaskirajo v skrb za nemočne ali za splošno dobrobit sočloveka, prevečkrat zakrijejo lastno lakoto po pozornosti in energijski hrani. Tako eni kot drugi nastopajo v teh dramah, v katerih je vsesplošna apatija pričakovana. Prenaša pa se tudi na tiste najgloblje ravni, kjer trg z iluzijami najbolj uspeva. To je raven duševnega zrenja in iskanja, ki je prepoln naivnih zgodb in smelih pričakovanj. Tu je prostor za industrijo namernih prevar, ki ji samopašnost posameznikov izrazito ustreza.

Industrija namernih prevar

Ker so iskalci storitev samopomoči večkrat razočarani in utrujeni od življenja, jim je dolga pot do rehabilitacije pogosto zakrita. Tisti, ki so sami prehodili težje poti, se namreč ne izpostavljajo in ne reklamirajo na vsakem koraku. Pa tudi, kvaliteto je treba poiskati in zanjo dozoreti. Tudi za področja duha in misli kot za gradnjo potencialov.

Zato je lažje pogoltniti tableto samopozabe in verjeti. Preprosto se je spustiti po brzicah ameriških gurujev, ki vam povedo, da je trik zgolj in izključno v tem, da vas blokira podzavest. Ali družinski vzorci. Banalizacija resnih tem in področij, ki so težko dostopna (znanje o podzavesti in nezavednem), je odzivna stopnička vseh, ki delujejo v industriji namernih prevar z duhovno mafijo vred. Pozitivno mišljenje ne bo rešilo težav sveta, saj deluje le kot obliž na gnojno rano. Težave bodo rešili kirurški rezi, resna debata in končanje

dram sprenevedanja. In predvsem iskrena akcija, delovanje in preverjanje stanja stvari. In če ljudje zares mislijo, da jih bodo zgolj prijazne besede ljudi, ki jih dobro plačujejo in za njihove »mentorje« najemajo kredite, rešile ali pozdravile, se motijo. A tako kot je lažje pojesti še en čokoladni bombon, pico ali se ponovno zaplesti v prazno afero zaradi odvisnosti,

” Če si dva posameznika v podjetju želita napredovati na isti položaj, je njun uspeh odvisen od številnih dejavnikov. Sposobnost zagotovo ni prva in odločilna. Včasih je servilnost ali diplomacija bolj iskana vrлина, saj je pretirana iskrenost neželena, višja sposobnost pa ogroža povprečne.

je preprosteje verjeti slepilom kot slediti strokovnjaku, ki vam jasno pove, kako se stvari streže. Lenoba pač ni prava disciplina in poleg mentalne, storilnostne in čustvene obstajajo vsi tipi lenobe, ki jih na ravni socialnih medijev vsak dan utemeljuje vse več izumiteljev.

Egocentriki in odvisniki od pozornosti

Zato industrija namernih prevar podpira vse tiste posameznice in posameznike, ki hrepenijo po pozornosti. Ko jim lepe besede sežejo do srca, ko utvare hranijo njihovo domišljijo, se poligon samoprevar začne. V »razvitem svetu« smo tako lahko priča razvrednotenju institucij in javnega prostora. Ko posamezniki, ki so nosilci javnih položajev, v prostoru uzurpirajo kanal za čiščenje lastnih frustracij, smo priča ponižujočim razkritjem. Ko pridigajo

o dobrem za vse, pa v tem iščejo le dobrobit zase, sprejemamo nove podobe realnosti, ki ustvarjajo nove tipske norosti. Jedro teh pa je samopašni egocentrizem.

Nove podobe norosti

Tako egocentrične osebnosti s svojim virusom širijo slab zgled in z zavedanjem in znanjem o teoriji nezavednega najbolj škodijo sebi. A pot odbleska uvida omenjenega dejstva na lastni koži je dolga, saj svetloba potuje hitreje od zvoka in spoznanja, ki odrešijo, niso tako gosto posejana, kot so nagnjeni pozornosti lačni prazni iskalci instantnih rešitev, ki kot glavni podporniki industrije namernih prevar vztrajajo na iluzijah.

In zdi se, da je naslednja tržna niša učenje in gradnja ZKP. Zdrave kmečke pameti, ki z opisanim vrtljakom samopašnosti pomete kaj hitro. Razume, da je status namišljenega bolnika donosen in da je že marsikdo, ki se je javno izpovedal o »težavah«, izhod v bolezen hlinil. Da bi skrtil Petrovo načelo: mejo lastne nesposobnosti, je iznašel nedorečena stanja, ki so objektivno težje preverljiva. Da je z rahločutnostjo najlažje manipulirati klene in poštene, vemo že od senzacionalističnih romanov viktorijanskega časa. Zato vsem, ki bi radi služili v dobro drugih, predlagam, da začnejo tržiti pojme zdrava kmečka pamet, presoja, leposlovje in sposobnost sklepanja. Te lastnosti bi koristile prav vsem.

*** Avtorica prispevka je izr. prof. dr. Lucija Mulej, mag. antropologije in univ. dipl. sociologinja.**